

Yoga is niet zonder meer noodzakelijk

Deed Goya aan yoga? Het zou zo maar kunnen. Mogelijk niet tegelijkertijd met zijn penselen. Penselen doen evenmin aan yoga. Dat wil zeggen: totdat het wordt waargenomen. En vastgelegd. Met die penselen. Opgenomen, zo u wilt, maar daar is een ander instrument voor nodig. Goya dronk ook veel water, maar of dat met de yoga te maken heeft, is onbekend. Vaak zag men hem starend in zijn glas, soms met een vinger het water aan de kant vegend om het glas beter te kunnen zien. En als hij het dan beter had gezien, dan maakte hij me toch een mooi doek! Zo kan men goed zien hoe gezond water is. Van alleen erin te staren wordt men creatief. En als men dan de penselen laat golven, komt de creativiteit tot leven.

Botwin was ook een creatief persoon. Zo had hij een jaar gecreëerd met meer dan twaalf maanden en een onbekend aantal dagen. Daardoor duurde een jaar ook geen jaar, maar pakweg zessenhalve maand. Botwinmaanden dan, maanden zonder weken. Hij had er ook een klok voor bedacht die de hele dag de juiste tijd aangaf. Volgens Botwin dan. Botwintijd noemde hij dat, ook als hij alleen was. Hij deed niet aan yoga noch aan penselen. Maar hij was me een partijtje creatief! Zo had hij eens een boek geschreven. Het is moeilijk te beschrijven waar het verhaal over ging, maar het ging over twee duiven die langs de kust fladderden. Om te zien waar een geschikte plek was voor Goya om aan yoga te doen. Die kust was de kust van een niet-bestaande oceaan, maar toch heel lang. Botwin heeft Goya nog een brief gestuurd, met een fragment van hoofdstuk twee van het boek. Botwin heeft twee jaar gewacht (Botwinjaren) op het antwoord van Goya dat niet kwam. Toen is Botwin een cursus yoga gaan doen en daarmee eindigt de creativiteit van de schrijver.

20032020; XXIV/III/XX; 4x7|7-2|17+3